

ОВЧАР И ЗМИЯ

Превод от руски: Дона Минчева, 1981

chitanka.info

Дали е било тъй, не знам, но казват, че някога живели мъж и жена. Те били много бедни и имали един единствен син. Веднъж синът им казал:

— Мили родители, ние си нямаме нищичко. Нямаме дори какво да ядем. Ще ида да се хвана някъде на работа, та поне за храна да печеля.

— Хубаво — съгласили се родителите му.

Тръгнал синът на път. Вървял, вървял, стигнал при един богат човек и се пазарил да му пасе овцете. Честно си вършел работата овчарят — стадото на стопанина нараснало. Изминала се една година и овчарят казал на стопанина:

— Пусни ме за малко, ще ида да навестя моите старци!

Пуснал го стопанинът. Дал му овце, масло, месо и сирене и го изпроводил при домашните му. Тръгнал овчарят към къщи с коня си, вървял, вървял, по едно време гледа — напреко на пътя се проточила една змия. Конят без малко не я прегазил. Слязъл овчарят от коня, хванал змията, преместил я внимателно встрани от пътя и казал:

— Защо си легнала сред пътя? Някой може да те смачка или да те убие!

После отново възседнал коня и продължил пътя си.

Стигнал момъкът в къщи, погостувал малко на родителите си и тръгнал обратно. Вървял, вървял, по едно време, гледа — змията пак легнала напреко на пътя. Скочил овчарят от коня, хванал я внимателно, преместил я встрани от пътя и казал:

— Не лягай на пътя, нещастнице, ще те премажат, не разбираш ли!

Възседнал пак коня и тръгнал. Ала змията му извикала:

— Ей, почакай!

Спрял се овчарят. Змията допълзала до него и му казала:

— Няма ли да се изплашиш, ако ти духна в устата?

— Не — отговорил овчарят.

Духнала му змията в устата и овчарят изведнъж започнал да разбира всичко: и шепота на листата, и ромона на водата, и чуруликането на птиците, и езика на животните — на вола, на бивола, на кравата и на овцата.

Върнал се овчарят при господаря си, прослужил още една година и отново му казал:

— Пусни ме, господарю, дай ми, каквото съм отработил, и ме остави да си ида. Време е да се върна у дома и да се грижа за моите старци.

— Иди — рекъл му стопанинът — и хвърли сред стадото овчарския си кривак. Всичко, което остане откъм твоя страна, твое ще бъде!

Хвърлил овчарят кривака, спуснал се да дели стадото и изведнъж чул как една стара овца приказва нещо на едно младо агънце.

— Ех, майко, да знаеше нашият овчар какво съм аз, нямаше да ме остави — отвърнало агънцето.

Чул това овчарят и запомнил агънцето. Поделили стадото и това агънце се паднало на стопанина. Тогава овчарят казал:

— Имах едно опитомено агънце, което много обичах, но то се падна на тебе. Дай ми го, моля ти се, а вземи, ако искаш, цялото ми стадо!

— Вземи си агънцето, не ми се свиди — рекъл стопанинът.

Овчарят взел агънцето, благодарил на господаря си, сбогувал се и подкарал своето стадо. Минал той през едно село и какво да види — насипали селяните жито да съхне, а наоколо подскачат птички. Едни от тях кълват разстеленото жито, а други разсипаното по пътя.

Наблизо седяла девойка красавица и пазела житото. Вдигнала главица една от птичките, дето кълвели зърна от насипаното жито, и казала на другарките си:

— Ей, вие, глупачета, защо кълвете там от земята? Елате тук, докато не са прибрали житото и не са ни пропъдили, а разсипаното там няма да ни избяга.

Овчарят чул това и се засмял.

Погледнала девойката момъка, харесал ѝ се той, пък и тя му се харесала. Отминал овчарят, върнал се у дома си, построил нова къща и намислил да се ожени. Спомнил си за девойката, която пазела житото, намерил я и я взел за жена.

Заживели те щастливо, но скоро щастието им се помрачило. Жената не оставяла мъжа си на мира и постоянно го питала:

— Кажи, защо се засмя тогава, когато караше овцете си през селото?

Мълчал овчарят, защото знаел, че ако се изпусне да каже — ще умре.

Но не мирясвала жена му — кажи, та кажи, макар да знаела, че с това ще убие мъжа си.

Заклал овчарят шест овце, изпекъл хляб, приготвил всичко за помен след смъртта си. Решил да каже всичко на жена си — толкова го била измъчила. Преди това отишъл да затвори овцете в кошарата и чул неговото агънце да казва:

— Слушайте какво ще ви разправя.

— Какво? — попитали го овцете.

— Нашият стопанин приготвя всичко за помен след смъртта си, жена му не го оставя на мира — иска да ѝ каже това, което не бива да се казва. Щом ѝ каже — и до сутринта ще умре. Аз с такава жена иначе щях да постъпя: щях да грабна една чепата тояга и така щях да я наложя, че да ме помни, докато е жива.

Изтичал овчарят, отрязал една чепата тояга, влязъл е къщи и започнал да учи с нея жена си на ум и разум.

Цяла неделя лежала жена му на легло и пъшкала, а на осмия ден отнесла и своята, и нашата мъка.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.